

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 320/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Namirom Alyasrym, PhD., advokátom, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 6Tos/148/2020-331 z 10. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozhodnutia a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva nasledovný stav veci:
3. Sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1T/155/2006 z 18. júna 2010 uznaná vinnou z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1 a 4 písm. c) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, za čo jej bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov so skúšobnou dobou v trvaní 5 rokov. Podstatou trestného skutku bolo neoprávnené nakladanie s technológiou, ktorej kúpna cena nebola sťažovateľkou v celom rozsahu zaplatená, a následne malo dôjsť k nezákonnému poskytnutiu

uvedených strojov a zariadení bitúnku na základe lízingovej zmluvy. Proti rozsudku okresného súdu nepodala žiadna zo strán odvolanie.

4. Sťažovateľka 4. decembra 2012 doručila okresnému súdu návrh na obnovu konania v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1T/155/2006 z dôvodu, že vo veci sa objavili nové skutočnosti, resp. nové dôkazy súdu predtým neznáme, ktoré preukazujú, že sťažovateľka nemala úmysel spáchať žiadny trestný čin uvedený v obžalobe. Podľa výroku trestného rozsudku sťažovateľka mala deklarovať neexistujúce vlastnícke právo k tovaru podpísaním protokolu o prevzatí predmetu lízingu. Uvedeným konaním malo dôjsť jednak k sprenevere vo vzťahu k [REDAKOVANÉ], ktorému tak mala byť spôsobená škoda na jeho tovare, a vo vzťahu k lízingovej spoločnosti malo dôjsť k podvodu ohľadom splnenia podmienok na spätný lízing. V priebehu konania o povolenie obnovy bol vypracovaný znalecký posudok znalca [REDAKOVANÉ] pod č. 34/2014, z ktorého vyplynulo, že sťažovateľka sa uvedeného konania nedopustila. Sťažovateľka v konaní poukazovala tiež na výpovede svedkov ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]), z ktorých vyplýva, že sťažovateľka bola osobami [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vydieraná.

5. Okresný súd uznesením č. k. 2Nt/16/2012 z 9. apríla 2018 návrhu sťažovateľky na povolenie obnovy konania vyhovel. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na obsah výpovedí svedkov, ako aj na podstatný obsah znaleckého posudku, v zmysle ktorého podpisy, ktoré mali patriť sťažovateľke a ktorými bola deklarovala jej protiprávna činnosť – podpis na faktúre, podpisy na protokole o prevzatí predmetu lízingu – nie sú jej vlastnými podpismi.

6. Na podklade sťažnosti prokurátora proti uzneseniu o povolení obnovy konania krajský súd uznesením č. k. 3Tos/116/2018 zo 4. júla 2019 uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na nové rozhodnutie. Krajský súd vyslovil svoj záväzný právny názor, podľa ktorého novozistené okolnosti zo strany vypočutých svedkov ani nový znalecký posudok nie sú novými dôkazmi.

7. Po vrátení veci okresný súd uznesením č. k. 2Nt/16/2012 z 10. júla 2020 návrh sťažovateľky na povolenie obnovy konania podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietol, keďže nezistil podmienky obnovy konania uvedené v § 394 Trestného poriadku.

8. Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým rozhodnutím, ktorým jej sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že *„dôvodom obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku nemôže byť každá nová skutočnosť alebo nový dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len... také, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste, pričom toto posúdenie je výlučne úlohou rozhodujúceho súdu. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).“*

9. Podľa krajského súdu *„na základe ustanovenia § 394 Trestného poriadku nie je v konaní o povolenie obnovy konania daná možnosť preskúmať procesný postup súdu v pôvodnom konaní ani vecnú správnosť jeho rozhodnutia. Toto konanie sa v zmysle ustanovenia § 394 ods. 1 Trestného poriadku obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme. Za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré možno zistiť z obsahu spisov,*

a to ani vtedy keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa zmýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, príp. ich nesprávne vyhodnotil (R 6/1997).“.

10. K námietkam sťažovateľky krajský súd uviedol, že znalecký posudok a výpovede svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] nepredstavujú nové skutočnosti, resp. dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine. Podľa krajského súdu „Faktúra č. 2840704 z 28.07.2004, ktorá mala byť vydaná [REDAKOVANÉ] a ktorou mala byť uplatnená peňažná suma na spätný leasing od spoločnosti [REDAKOVANÉ] vo výške 2.685.841,90 Sk ako i protokol o prevzatí predmetu leasingu zo dňa 12.08.2004 na hlavičkovom papieri spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ako príloha č. 3 k leasingovej zmluve č. 117/806, ktorým mal byť zrealizovaný samotný spätný leasing na tovar v cene 2.685.841,90 Sk) boli ako dôkazy súčasťou spisu už v základnom konaní, pričom sťažovateľka ako obžalovaná pri ich oboznamovaní na hlavnom pojednávaní nijakým spôsobom nenamietala pravosť jej podpisov na týchto dokumentoch ani nenavrhovala vyhotoviť znalecký posudok na posúdenie pravosti jej podpisov, a preto dodatočne urobený znalecký posudok nie je možné považovať za skutočnosť alebo dôkaz súdu skôr neznámy.“. Svedkovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v konaní okresného súdu sp. zn. IT/155/2006 riadne vypovedali, pričom hodnotením ich výpovedí sa súd v odôvodnení svojho rozsudku z 18. júna 2010 zaoberal. Okolnosť, že sťažovateľka mala byť zo strany [REDAKOVANÉ] vydieraná (čo uviedli menovaní svedkovia aj v konaní sp. zn. IT/155/2006 a podľa obhajoby to obširnejšie popísali v inom trestnom konaní), bola súdu známa už v pôvodnom konaní, a teda z ich neskorších výpovedí nevyplynuli obsahovo žiadne nové skutočnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) Skutkové a právne závery krajského súdu sťažovateľka považuje za zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a teda porušujúce jej základné práva a slobody.
- b) V konaní o povolení obnovy konania sťažovateľka predložila súdu písomznalecký posudok, ktorý vylúčil prokurátorom v obžalobe tvrdený priebeh skutkového deja. V konaní tiež predložila výsluchy svedkov z iných konaní, pričom išlo o svedkov vypočutých v jej trestnej veci v základnom konaní, kde však vypovedali odlišne.
- c) Podľa sťažovateľky predložený znalecký posudok vyvracia, že mala podpísať faktúru, ktorou mala lízingovej spoločnosti fakturovať spätný lízing strojov a technológie, a tiež, že mala podpísať protokol o prevzatí predmetu lízingu.
- d) Krajský súd ako dôvod zamietnutia návrhu sťažovateľky uviedol, že faktúra a protokol boli súčasťou spisu v základnom konaní, a preto dodatočne urobený znalecký posudok nie je možné považovať za skutočnosť alebo dôkaz súdu skôr neznámy.
- e) Podľa sťažovateľky krajský súd nerozlišuje medzi pojмами dôkazný prostriedok a dôkaz. Nie je sporné, že faktúra a protokol boli v súdnom spise už v základnom konaní ako listiny – dôkazné prostriedky. Z nich všeobecné súdy extrahovali dôkaz, že sťažovateľka podpísala faktúru aj protokol, keďže na listinách sa nachádzala podpisová doložka sťažovateľky a nečitateľný podpis.

Až následným dôkazným prostriedkom – znaleckým posudkom – bol získaný nový, súdu dosiaľ neznámy dôkaz o tom, že uvedené listiny sťažovateľka nepodpísala.

f) Z rozsudku okresného súdu a ani z napadnutého rozhodnutia nevyplýva to, akým spôsobom a kedy mali byť uvedené listiny v základnom konaní oboznamované. V odôvodnení trestného rozsudku síce súd prvého stupňa uvádza, že obžalovaná „na svoju obhajobu uvádzala, že leasingové zmluvy v bode 1/podpísala s vedomím, že tieto bude riadne splácať“, sťažovateľka však poukazuje na to, že skutok 1 sa vôbec netýka lízingových zmlúv, ale výlučne kúpnej zmluvy.

g) Na základe uvedeného sťažovateľka považuje neuznanie obsahu znaleckého posudku za nový, súdu skôr neznámy dôkaz, zo strany krajského súdu za zjavne neodôvodnené a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné konštatovanie, ktoré výrazne zasiahlo do jej práva na súdnu ochranu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým rozhodnutím, ktorým krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľky proti zamietnutiu jej návrhu na povolenie obnovy konania.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

13. Sťažovateľka odôvodňuje zásah do jej označených práv nesprávnymi skutkovými a právnymi závermi krajského súdu v napadnutom rozhodnutí. Právny záver krajského súdu, podľa ktorého v konaní predložený znalecký posudok nie je možné považovať za skutočnosť alebo dôkaz súdu skôr neznámy, odôvodňujúci povolenie obnovy konania, sťažovateľka považuje za zjavne neodôvodnený a ústavne neudržateľný.

14. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

15. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

16. Účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli rozhodujúcemu orgánu skôr známe (porovnaj Čentíš, J. a kolektív. Trestný poriadok. Veľký komentár. 4. aktualizované vydanie. EUROKÓDEX, 2019, s. 759). Skutočnosťou skôr neznámou je teda okolnosť, ktorá môže mať vplyv na zistenie skutočného stavu veci a ktorá existovala už v čase rozhodovania príslušného orgánu, ale v tom čase mu nebola známou.

17. Podľa názoru ústavného súdu všeobecné súdy dostačujúcim a presvedčivým spôsobom odôvodnili nespĺnenie podmienok na povolenie obnovy konania v trestnej veci sťažovateľky, keď uviedli, že sťažovateľkou uvádzané nové skutočnosti a dôkazy nemožno považovať za súdu skôr neznáme, keďže boli súčasťou spisu už v základnom konaní. Ústavný súd v tejto súvislosti akcentuje skutočnosť uvádzanú konajúcimi súdmi, že sťažovateľka v pôvodnom konaní pravosť podpisov na sporných dokumentoch nenamietala a toto tvrdenie sťažovateľka dokonca nerozporuje ani v ústavnej sťažnosti. Pokiaľ sťažovateľka v (bode 20) ústavnej sťažnosti naznačuje, že predmetné listinné dôkazy neboli na hlavnom pojednávaní oboznamované, neznamená to, že sťažovateľka nemala možnosť ich rozporovať v štádiu predsúdneho prípravného konania, resp. v odvolaní proti odsudzujúcemu rozsudku, ktoré, ako vyplýva z ústavnej sťažnosti, ani nepodala. Argumenty a právne závery krajského súdu preto v žiadnom prípade nemožno považovať za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené.

18. Vzhľadom na uplatnenú argumentáciu sťažovateľky treba zdôrazniť, že bolo vecou jej slobodného rozhodnutia, či sa bude v trestnom konaní brániť zákonným spôsobom, teda podaním odvolania. Sťažovateľka sa rozhodla odvolanie nepodať, v dôsledku čoho trestný rozsudok nadobudol právoplatnosť.

19. Princíp právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy bráni tomu, aby vo veci už rozhodnutej sa mohlo znova konať bez toho, aby existujúce právoplatné rozhodnutie bolo v predpísanom konaní zrušené. Jednou z takých možností na zrušenie právoplatného rozhodnutia je aj obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok. Obnovu konania však nie je možné dosiahnuť na základe skutočností, o ktorých strana konania vedela už v pôvodnom konaní (ak podpisy na faktúre a na protokole neboli sťažovateľkine, musela si toho byť vedomá už v pôvodnom konaní) a tieto na základe vlastného slobodného rozhodnutia nepoužila.

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje ústavnú sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú, a teda nespôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

21. Ústavný súd v súvislosti s námietkou porušenia práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím konštatuje, že na konanie o návrhu na povolenie obnovy konania sa čl. 6 ods. 1 dohovoru nevzťahuje. Svedčí o tom nielen judikatúra ústavného súdu (II. ÚS 255/2011, III. ÚS 223/2017, IV. ÚS 108/2014, I. ÚS 227/2013), ale aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (Kulnev v. Rusko, rozhodnutie z 18. 3. 2010, č. 7169/04, Rudan v. Chorvátsko, rozhodnutie z 13. 9. 2001, č. 45943/99). V tomto konaní ide o vydanie rozhodnutí, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania. Ochrany práv obsiahnutých v čl. 6 dohovoru sa možno domáhať až v obnovenom konaní, t. j. po tom, ako bolo príslušným všeobecným súdom právoplatne rozhodnuté o povolení obnovy konania. Keďže medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a porušením čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje príčinná súvislosť, ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2021

Robert Šorl
predseda senátu